

Tørvur á orðaskifti um okkara búskap

Oddagrein

FORMADURIN í Búskaparráðnum sóknast eftir einum orðaskifti um føroyska búskapin.

LAT okkum siga tað alt fyri eitt, at vit taka formannin í Búskaparráðnum uppá orðið. Vit vilja sum fjølmiðl fegnir geva rúmd fyri einum slíkum orðaskifti, sum eisini vit halda stóru tørvur er á.

NÚ kann onkur kanska siga, at tað er líkasum at koma inflatióin í hetta orðið: orðaskifti. Eins og vit velja at seta niður nevndir, hvørja ferð vit ikki vita, hvat vit skulu gera og siga, so velja vit eisini oftani at leggja upp til orðaskifti, tá vit ikki vita, hvat skal gerast og sigast.

BRÚK er fyri báðum ella rættari, bæði hesi undirbyggja hvørt annað. Vit hava brúk fyri at seta ráð, nevndir og arbeiðsbólkar til at skapa sjálvt grundarlagið fyri einum víðari orðaskifti. Sum so kann ein siga, at júst ein stovnur sum Búskaparráðið er sunnir og náttúrligur partur av okkara demokratisku skipan - ein liður millum almenningin og politikararnar, sum umframt at leggja fram itokilgar fakligar upplýsingar eisini skal vera við til at seta í gongd eitt orðaskifti út frá hesum upplýsingum. Ráð eru ikki bara sett til at koma við einvisum endaligum loysnum, Tey eru eins týðningarmikil sum katalysatorar fyri orðaskiftum um, hvørjar loynsnir nú eru tær frægastu.

TAÐ verður oftani sagt, at vit eru ov fá í Føroyum til at nakað kann fullførast. Eru vit so eisini ov fá til at kunna hava eitt breitt og sakligt orðaskifti kundi verið spurt! Tað hevur í hvussu er víst seg at vera sera torført at fáa nakað veruligt orðaskifti um samfelagsligar spurningar, uttan at lokalpolitikkur, persónligt bríksl, fordómar ol. hevur forðar fyri einum seriøsum orðaskifti.

MEN tó so. Tað er líkasum við at henda ein broyting. Møguliga eru tað tey nýggju fólkin, sum verða sett í störv, ráð og nevndir, sum eru meira opin fyri einum dialogi. Kanska er tað hugburðurin sum heild, sum er við at broytast frá at vera intolerantur og fundamentalistiskur til at vera opin og frígjörður. Møguliga eru tað fjølmiðlarnir, sum í stórri mun nú enn fyrr vilja hýsa einum almennum orðaskifti, sum nettup ikki byggir á fordómar og egináhugamála.

TAÐ skal vera vón okkara, at fleiri onnur taka undir við formanninum í Búskaparráðnum og geva sitt íkast til hetta so týðningarmikla orðaskifti - um føroyska búskapin, sum jú er um okkara framtíð og har serliga um framtíðina hjá okkara eftirkomarum.

Sosialurin

Viðmerking

Misálit og miseydn-aður politikkur

Viðmerkingar til greinina hjá Jóannesi Eidesgaard í Sosialinum skírisdag

Tað munnu verða mong við mær, sum hava undrast yvir søguligu avrik Javnaðarflokksins síðani formansskifti í flokkinum.

Tann 3. juni 1996 sleit Javnaðarflokkurin samstarvið við hinar samgonguflokkarnar og valdi at fara í andstöðu og harvið at seta seg uttan fyri ávirkan á politikkinn, sum forður skuldi verða, fram ímóti aldarskiftinum.

Hetta var søguligt, á tann hátt, at Javnaðarflokkurin ongantið áður hevði slitið eina samgongu.

Míðjan november 1996 stevndi Javnaðarflokkurin andstöðutíninglimum og suðuroyarlinglimum til fundar á Hotel Hafnia, samstundis sum tíndfundur var ásettur at verða.

Orsøkin til henda fundin vóru leysasøgur um, at Dúgván, og ikki annað av teimum stóru strandfarskipunum skuldi sigla um Suðuroyarfjørð fyrstkomandi vikuskifti.

Hetta gjordist søguligt av tí grund, at Føroya Løgting ikki áður hevði verið út fyri boykotti av slíkum slag.

13. mars 1997 setti Jóannes Eidesgaard, vegna Javnaðarflokksins fram misálitisuppskot á undirritaða.

Hetta gjordist eisini søguligt, við tað at tilfelli uppskot, sum ruddaði alt annað av skránni, ikki hevði verið sett fram á Føroya Løgtingi áður.

Ikki kann annað sigast, enn at verandi leiðsla Javnaðarflokksins hevur sett

flokkinn í eitt søguligt perspektiv.

Hvat hevur so Javnaðarflokkurin fingið burtúr søguligu avrikum sínum?

Flokkurin tók seg burtúr úr samgongusamstarvinum uttan at vinna annað enn at verða settur uttanfyrir ávirkan á færd politikkinn!

Flokkurin fekk ikki annað burtúr úr boykottinum av Føroya Løgtingi uttan eina langa nös. Teistin sigldi um Suðuroyarfjørð sum ætlað.

Flokkurin fekk ikki annað burtúr úr misálitisuppskotinum enn eina vátan uppá, at tað bert var uppmøtti parturin av Tjóðveldisflokkinum og varamboð Ingeborg Winther's sum tóku undir við Javnaðarflokkinum.

Frágreiðslutrupulleikar

Tað er klárt, at aftaná tilfelli avrik, sum ikki hava havt nakra ávirkan á samfelagið, men bert hava verið við til at skriva søgu, so hevur leiðsla Javnaðarflokksins frágreiðslutrupulleikar.

Ein roynd at greiða seg burtúr seinasta trekkinum, - misálitisvátanin, - verður gjord í seinasta Sosialinum innan páskeir, sjálvan Skírisdag.

Uttan at samanbera við aktivitetin í og uttanum Jerusalem í døgnum fyri knapt 2000 árum síðani annars, so týskt mær hetta at verða ein fylgjan av málinum, heldur enn at halda seg til veruleikan.

Ikki tí, tað kom longu fram undir viðgerðini av

Samal Petur í Grund, skrivar

misálitinum í lögtinginum, at Javnaðarflokkurin sjálvur ætlaði sær at tulka úrslitið av atkvøðugreiðsluni, ikki sum álit ella misálit á undirritaða, men á færd samferðslupolitikkinn.

Um so var, so var tað tá undarligt at leggja heilt annað uppskot fram, tí tað sum uppskotið snúði seg um, tað var ikki færd samferðslupolitikkurin, her hevur Javnaðarflokkurin sama mogleika sum aðrir, at leggja uppskot fram.

Uppskotið snúði seg um misálit á undirritaða og kundi úrslitið tí sostatt ikki bliva annað enn eitt álit ella misálit!

Hepisleysur samferðslupolitikkur

Í Skírishósdagsgreinini er tað ríki samferðslupolitikkurin sum verður viðgjörður, sæð við atliti til misálitisvátanina.

Tá ein flokkur sjálvboðin setur seg uttanfyrir politiska ávirkan í samfelagnum, so er tað greitt, at hetta umfar eisini samferðslupolitikkinn.

Greinin avdúkar, at tað kanska eisini er líka gott, tá ein hugsar um mótsagnarnar í somu grein.

Meðan tað mitt í sjeýtírunum verður mett sum framskygður politikkur at keypa brúktar ferjur (Smyril og Lasse II) so er tað í 1997 høpisleysur samferðslupolitikkur at keypa brúktar ferju, hetta enná í somu grein.

Snotuliga ferjan »Højestene« verður enná drigin inn í greinina, sum um tað er nakað nýtt, at tað av ávisum grundum mangan loysir seg betur hjá einum landi at byggja ferjur uttanlands.

Eisini avdúkar greinin, at upphavsmaðurin metir, at umvælingarnar sum standast av vanligum viðlíkahaldi, eiga at hækka solumprisin fyri brúktar ferjur.

Nýhugsan

Tað sær út til, at Jóannes Eidesgaard ikki væntar, at meira fer at henda innan samferðsluna í Føroyum í tí sum eftir er av verandi landsstýrisskeiði, tá hann framførir: »hetta var so nýhugsanin frá hesum landsstýrismanni«.

At tað er brúk fyri stöðugari nýhugsan innan samferðsluna er øllum kunnugt, og eina ella aðrastaðnis skal so byrjanin verða.

Men byrjanin blívur ongantið øll nýhugsanin, og Jóannes Eidesgaard skal ikki verða bangin, tað við verða arbeitt við nýhugsanum alla tað tíð undirritað situr sum landsstýrismaður.

Lesarabrøv

Skilaleysa koyringin má steðgast

Um tvey tíðina náttina til mikudag 26/3 gekk eg uttanfyrir Hotel Hafnia, tá eg sá ein bil koma við øgilgar ferð omanefir Áarvegnum. Koyringin var so vitleys, at eg ringdi til lögregluna og boðaði frá tilburðinum.

Løtu seinri tá teir komu niðanaftur, fekk eg stöðgast teimum. Eru teir nevndir, eru teir kendir. Eg prátaði við teir báðar í bilinum.

Millum annað spurdi eg teir, um teir høvdu hugsað um vandan við at koyra skilaleyst. Til tað svaraðu teir, at klokkan tvey um

náttina skulufólk liggja heima og sova (!). Eftir at hava høyrð fleiri onnur av teirra vitleysu sjónarmiðum, mátti eg áanna, at hesir báðir eru ábyrgdarleysir.

Síðani ringdi eg aftur til lögregluna, fyri at frætta hvat teir fóru at gera við málið. Vakthavandi segði sum var, at teir kendu hesar báðar væl, men at teir einki kundi gera, grundað á manglandi sakligt prógv.

»Faktiskt er tað so«, segði hann, »at óansæð hvussu nógvir vitnisfrágreiðingar vit hava og frá hverjum

kann tað ikki halda í rættinum uttan tekniskt prógv«.

Fólk sum hesir ungu eg møtti hesa náttina skulu slettis ikki koyra bil. Teir eru totalt inkompetentir og ábyrgdarleysir. Av tí at teir ikki taka ímóti boðum og ráðum frá fremmandum, fari eg hervoð til heita á familju og vinir teirra um at fáa teir til at gevast við skilaleysari koyring.

Lögreglan kennir væl teir sum koyra skilaleyst ferð aftaná ferð. Men tað er sum omanfyrir nevnt, sera torført hjá lögregluni at gera nakað

við trupulleikan, tí tað krevur sakligt prógv, ið kann vera sera torført hjá teimum at fáa hendur á. Eisini fari eg við hesum at heita á fútan og landsins mynduleikar um at hjálpa lögregluni við at steðga slíkum rasarakoyrum og teirra líkum.

Tað kann ikki vera rætt, at eg og onnur við skulu vera í livsvanda, tá vit hætta okkum útum dynnar.

Magni Jakobsen